

DZIENNIK NARODOWY

wychodzi o godz. 8-ej rano z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych

PRENUMERATA

miesięczna za „Dziennik Narodowy” wynosi w mieście i na prowincji 4 złote.

CENY OGŁOSZEŃ: I-sza strona i wiersz milimetryjny jednolamowy (strona 4 szpalty) 40 groszy II i III strona (str. 4 szp.) — 35 groszy IV strona (str. 8 szpalt) — 30 groszy Za ogłoszenia w N-rach niedzielnych i świątecznych, jak równo cz ogł. liczbowe, dolicza się 25 proc. Na zam. uchwał Zjazdu Zw. Prasz prowincji, wszystkie komuna. prz. i społ. podlegają plac

KINO

„APOLLO”

D Z I Ś Obraz nagrodzony złotym medalem D Z I Ś

GDY ZMYŚŁY GRAJĄ

(GESTA BERLING)

Monumentalny DRAMAT w 9 aktach. W rolach głównych: Hansoni Gerda Lundegust. — Przepych wystawy! Nadzwyczajna technika nowoczesna!

NA SCENIE! Program od niedzieli 16 października

„Grunt się nie przejmować” Nowozaangażowanych art. „Pohawiadu”

Mimo drogiego wynajmu filmu ceny miejsc zwykłe od 1—2 zł. Początek o 3.

Notatki polityczne

Najważniejszym wydarzeniem ubiegłego tygodnia było podpisanie pożyczki. Wywołało ono po ochłonięciu z pierwszego wrażenia już szereg komentarzy krytycznych i zastrzeżeń natury prawnej i finansowej. Skupiają się one głównie około osoby zagranicznego doradcy. Ale u nas jest ze wszystkim taki silniejszy ogień — powoli przyzwyczajają się u nas obywatele do wszystkiego. Odzwyczaili się od Sejmu, przyzwyczajają się do doradcy.

Podobnie łatwo zapomina się o sprawach, które — do głębi, zauważają się — poruszają opinię ogólną; przykład najlepszy ze sprawą gen. Zagórskiego.

Tylko, że w zakresie finansowym, gdzie chodzi o wartości bardzo realne i uchwytnie nawet nastroje, pociągają za sobą pewne konsekwencje zgola obliczalne.

Pożyczka stanowić będzie jeszcze temat bardzo szczegółowych dyskusji, które muszą przyczynić się do oświetlenia sytuacji pod każdym względem i usunięcia wszelkich wątpliwości. Na razie zamiast uspokojenia wywołała ona pewne podniecenie i zdenerwowanie, zachmurzenie raczej chwilowe naszego horyzontu finansowego i gospodarczego.

To się musi oczywiście przetrzeć.

Zabójstwo posła albańskiego w Pradze popełnione przez bawiącego tam studenta albańskiego nie jest wprawdzie samo przez się faktem o zbyt wielkiej doniosłości politycznej. Jest jednak mimo to niezmiernie charakterystyczne dla stosunków w Europie południowo-wschodniej. Cena-Beg, który padł ze skrytobójczej dłoni własnego rodaka, był jednym z najgorętszych zwolenników porozumienia między Albanją a Jugosławją. Szwa-gier obecnego dyktatora Albanji. — Ahmeda-Zogu po długim okresie waśni i sporów na tle przedewszystkiem politycznym pogodził się z nim pozornie i w charakterze posła albańskiego wysłany został do Pragi. Tu dopiero dosięgła go ręka mordercy.

Jest rzeczą niemal pewną, że zabójstwo to, jeśli nie bezpośrednio, to w każdym razie pośrednio inspirowane było przez te czynniki, które są przeciwnie zbliżeniu albańsko-jugosłowiańskiemu, a więc oczywiście przez Włochy. Ahmed-Zogu, spokrewniony nota bene również bardzo blisko z zabójcą Cena-Beg jest ślepiem narzędziem Rzymu, a ponieważ jego moralny współudział w zbrodni jest pewny, sytuacja cała nie może budzić żadnych wątpliwości.

Wykrycie wicherzeń komunistycznych na Bałkanach

LONDYN. „Daily Tel.” donosi z Sofji, że w Warnie wykryto bolszewicką organizację, która miała za zadanie wywołać zamieszki w Austrii i na Bałkanach.

Papież otrzyma dzielnicę nad lewym brzegiem Tybru

„Le Matin” donosi, że rozmowy między Watykanem a Mussolinim toczą się na podstawie tych propozycji, które podczas wojny wypracował Erzberger, a mianowicie, aby Watykanowi odstąpioną została cała dzielnica Rzymu na lewym brzegu Tybru oraz szeroki skrawek aż do morza, łącznie z portem.

SPECJALISTA
CHOROBY WENERYCZNYCH I SKÓRNYCH
DR MED. I. FAJMAN
Ulica Piłsudskiego 67, II-gie piętro.
Godziny przyjęć: 12 — 2 i 4½ — 7.

Straszliwa zemsta zredukowanego urzędnika

Z Torunia donoszą: Dziś po godz. 2-ej zredukowany urzędnik kasy skarbowej Więckowski w Toruniu czterema wystrzałami z rewolweru zastrzelił w biurze naczelnika kasy skarbowej Pawlikowskiego, następnie ciężko ranił urzędnika Obrębskiego, potem sam odebrał sobie życie.

Więckowski w niedzielę dokonał zamachu rewolwerowego na radcę skarbowego Sollmana w Grudziądzu. Powodem zabójstwa, zemsta za redukcję.

Nowe kredyty budowlane

Bank Gospodarstwa Krajowego zdecydował się na uruchomienie nowych sum w wysokości 100 milionów zł. kredytów na cele budowlane. Suma ta będzie wpłacona do Banku ze skarbu państwa ratami, wskutek czego bank będzie realizował też kredyty stopniowo według planowej kolejności, mając na względzie najpilniejsze potrzeby.

— **Koncesjonowane Kursy przygotowawcze.** Grono profesorów miejscowych uczelni średnich, pragnąc przyjść z pomocą młodzieży w jej dążeniu do dokończenia nauki gimnazjum, przystąpiło do zorganizowania Kursów przygotowawczych. Kursy te zasługują na gorące poparcie, ze względu na udział fachowych sił pedagogicznych, które dają gwarancję pracy sumiennej i gorliwej. Informacji zasięgnąć można w lokalu kursów ul. Krakowska 1. 13.

Czas odnowić prenumeratę!

Zawiadomienie

Urząd Wojewódzki podaje niniejszem do powszechnej wiadomości, że w myśl art. 3 i 5 Rozp. Prez. R. P. o cudzoziemcach z dn. 13. VIII. 1927 r. Dz. U. R. P. Nr. 83 p. 465 władzą właściwą do udzielania zezwoleń na przyjazd cudzoziemców do Rzpl. Polskiej są polskie urzędy konsularne.

Cudzoziemcy pragnący przyjechać do Rz. Polsk. winni wnieść swoje podanie sami do tych urzędów i tam też otrzymują zawiadomienie o decyzji władz.

Podania osób zainteresowanych w przyjeździe cudzoziemca, a wnoszone do urzędów krajowych, będą zostawiane bez załatwienia, względnie zwracane tym osobom z pouczeniem, że o przyjazd do Rzpl. Polskiej winien starać się sam cudzoziemiec za pośrednictwem Urzędów Konsularnych.

DRUKARNIA NARODOWA INTROLIGATORNIA

wykonywa tanio, szybko i dokładnie wszelkie roboty w zakresie sztuki drukarskiej wchodzące, jako to: dzieła, broszury, sprawozdania, książki buchalteryjne i biurowe, afisze, klepsydry, formularze, ulotki, programy, zaproszenia ślubne, bilety wizytowe, oraz wszelkie inne roboty drukarskie i introligatorskie. —

Największa i najstarsza drukarnia w Piotrkowie!!!

Na składzie duży wybór papierów, kartonów, biletów wizyt.

WYKONANIE DRUKÓW PUNKTUALNE I BARDZO SZYBKIE

Fortepiany, Pianina, Fisharmonje

i wszelkie instrumenty muzyczne STROI i NAPRAWIA

FRACHOWICZ

Piotrków, ul. Narutowicza 13.

PŁYTY patefonowe

najnowsze aktualności

w Bazarze Narodowym

Ks. arcybiskup Teodorowicz

Bohaterstwo Lwów, zasłużony „pomożyciel polskości” na kresach, święci drugą, w ostatnich tygodniach uroczystość o pięknym i podniosłym charakterze.

Przed miesiącem bawił w swem ukochanym mieście w dniach swego jubileuszu, znakomity patriota Kapłan zasłużony, ks. Biskup Bandurski — dziś znowu przygotowuje się obchód jubileuszowy znakomitego arcybiskupa ks. dr. Teodorowicza.

Nazwisko to zbyt dobrze jest w całej Polsce znane, by tłumaczyć i Jego zasługi i popularność: wypada tylko z okazji odbywającej się uroczystości przypomnieć najgłośniejsze daty z życia Jubilata.

Po wyświęceniu został mianowany wikariuszem przy Archikatedrze obrz. ormiańskiego we Lwowie, od roku zaś 1880 do roku 1897 pozostawał proboszczem w Brzeżanach.

W roku 1897 ks. Teodorowicz powołany na kanonika gremjalnego do Lwowa, wszedł niebawem do Rady miejskiej, a po zgonie ś. p. Arcyb. Isakowicza, wybrany został dnia 30 maja 1901 roku przez kler ormiański jako kandydat *primo loco* na stolicę Arcybiskupią. Dn. 16 grudnia 1901 roku prekonizowany został przez Leona XIII na Arcybiskupa Lwowskiego obrządku ormiańskiego, sakrę zaś biskupią otrzymał dnia 2 lutego 1902 roku w swej Archikatedrze z rąk ks. Kardynała Puzyny.

Po wskrzeszeniu Państwa Polskiego, został wybrany w roku 1919 posłem na Sejm Ustawodawczy, a w roku 1922 senatorem, lecz wkrótce zrzekł się mandatu.

Wielki Patriota, ożywiony jaknajpiękniejszymi ideałami ks. Arcybiskup Teodorowicz brał ongiś żywy udział w ruchu politycznym, ongiś Galicji, później zaś Niepodległej Polski. Jakikolwiek sąd przyszłość wypowie o tej karcie działalności Arcybiskupa — przyznać wypada szczerą bezinteresowność, wysoki poziom etyczny i uczucie gorące, które uszanować zawsze musieli nawet zdecydowani jego przeciwnicy polityczni.

Wykwintny stylistą i porywający mówca, niewątpliwie jeden z najwybitniejszych kaznodziejów polskich ostatniego wieku — umiał zawsze porwać i przywiązywać liczne rzesze. Kazania jego i mowy okolicznościowe były zawsze świetnym przykładem

nie tylko krasomówczej giętkości, ale i głębokiego, wytrawnego studjum.

Miał niewątpliwie i ma do dziś przeciwników, ale to właśnie jest miarą osobistości niepospolitej i niecodziennej ten wzgląd też przede wszystkim każe dziś pochylić głowy przed dostojnym Arcybiskupem, bez względu na uczucia i przekonania polityczne, a z Jego zasług wydobyć z pamięci te, które (jak śmiało wystąpienia w zaborczych czasach, szczególnie w Poznańskim) pozostawiły niezatarty ślad czynności i odwagi patriotycznej.

Z ŁODZI

Kandydatura posła Ziemięckiego na prezydenta m. Łodzi jest już nieaktualna wobec „zarezerwowania” posła Ziemięckiego przez partję dla innego stanowiska. Obecnie omawiana jest kandydatura senatora Kopcińskiego, który w tym wypadku złożyłby mandat rady miejskiej w Warszawie. Sprawa ta rozstrzygnięta zostanie już w przyszłym tygodniu, a narazie odbywają się w tej kwestii pertraktacje.

Rzekomo w przyszłym Magistracie PPS. ma obsadzić cztery stanowiska ławników, a mianowicie w Wydziałach Szkolnictwa, Opieki Społecznej, Podatkowym i Budownictwa.

Pozatem mowa jest o objęciu Wydziału Zdrowotności Publicznej przez kandydata Sjonistów, Wydziału Gospodarczego przez „Bund” i jednego z pozostałych wydziałów przez przedstawiciela Niemieckiej Socjalistycznej Partji Pracy.

Z Radomska

W sprawie Rady Miejskiej

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych rozpatrzyło akta wyborcze Rady Miejskiej i wobec rezygnacji 12 radnych, a tym samym zdekompilowania i braku wymaganego quorum wyznaczone będą nowe wybory, których termin określi Województwo w porozumieniu z miejscowym starostwem. A więc nowe wybory odbyłyby się około 10—15 grudnia br.

Budowa dworca w Radomsku

Plan nowego dworca został ostatecznie wykonany i budowa ma się rozpocząć, być może jeszcze w tym roku, najpóźniej zaś na wiosnę roku przyszłego. Będzie to budynek długości 66 metrów, szerokości 13 mtr. Środek zajmuje hala o powierzchni 130 metrów kwadratowych, do któ-

rej przylegają od strony peronu pokój damski, fryzjerna i 2 ubikacje do specjalnego użytku. Lewa, południowa część dworca, przeznaczona na poczekalnię i bufet II kl. od strony peronu, druga połowa od strony podjazdu mieścić będzie poczekalnię i bufet III klasy. W tejże połowie lokal dla polilicji kolejowej. Prawa i północna część dworca przeznaczona jest na bagaż, telegraf, dla dyżurnego ruchu i pocztę od strony peronu, zaś od strony podjazdu będą 2 kasy biletowe i jedna bagażowa, kancelarja zawiadowcy, gabinet zawiadowcy i kasa stacyjna. — Prócz tego jeden pokój służbowy i jeden zapasowy. Budynek ma być parterowy.

Z pism i książek

№ 40 „Bluszczu” jak zawsze odznacza się nader starannym doбором prac o wysokiej wartości społecznej i literackiej. Artykuł wstępny N. Jastrzębskiej nawiązuje do tak aktualnej obecnie sprawy pacyfizmu roli kobiet w akcji powszechnego pokoju. W artykule p. t. «Obozy Harcerskie» W. Prażmowska wykazuje kulturalno-oświatową działalność naszych drużyn harcerskich na pograniczu. Specjalną uwagę zwraca świetny szkic A. Czarnowskiego «Księżna Łowicka» barwnie malujący niezwykle interesujące dzieje żony Wielkiego Księcia. Tego tytułu wiersz F. Kruszewskiej z niezwykłą plastyką odzwierciedla wewnętrzny konflikt Joanny. Niepodboba też pominąć ciekawych uwag p. Well na temat kobiety, która zarabia. Z niezwykłą wnikliwością rozpatrzony jest tu typ kobiety dzisiejszej. «Hodowla winogron», «Torf jako środek do przechowywania owoców», «Targi Wschodnie» i szereg innych najlepiej charakteryzują nieustanne starania re dakcji na drodze polepszenia kultury gospodarczej. Na podkreślenie też zasługuje dział «Kobieta w Świecie i w Domu» zawierający ciekawe dane z życia kobiet całego świata. Dział mód i robót jest jak zwykle ostatniem słowem aktualności. — W dziale literackim ukazał się początek ciekawej noweli, utalentowanej młodej autorki Dr. H. Naglerowej p. t. «Koszula Dejaniry», «Życie i śmierć Izadory Dunkan» oraz ciąg dalszy powieści W. Miłaszewskiej «Kaczęta».

Angielskie czasopismo poświęcone estetyce pisze: Utajona siła, elastyczność i wdzięk swobody, oto są żądania, jakie współczesność wymaga od ludzkiego ciała zarówno męskiego jak i kobiecego. Chód modnej kobiety musi być silny, elastyczny i sgrabny. Warunkiem takiego chodu jest odpowiednie obuwie. Moda tym razem rozsądnie przychyliła się do żądań estetyki i higieny i wymaga jako uzupełnienia eleganckiego obuwia, gumowych obcasów.

Czas odnowić prenumeratę!

NORA
najlepsze słuchawki
(NORA BABY Typ Kc.
— CENA 20 ZŁOT.) —

NORA
najlepsze głośniki

NORA
najlepsze radioaparaty
O—O I T. D. O—O
WSZĘDZIE DO NABYCIA

Nagrody literackie

Słowo nagroda wywiera magnetyczny wpływ nie tylko na masy, lecz jak się okazuje i na jednostki ponad tłumem stojące.

Parę tygodni temu w »Dzienniku Narodowym« ukazał się artykuł o nagrodzie literackiej m. Piotrkowa, temat jako żart był dobry; przewidywania autora artykułu żartu już się sprawdziły, skoro znów odezwał się głos Xa, wołający o nagrodę...

Literaci i poeci Piotrkowa łączcie się! Bez różnicy wyznania, płci, wieku i narodowości!

Wy, co piszecie rymy na cześć Słowackiego, Klubu Koleżanek, lub święta Cechu Rzeźniczego, — Wy co piszecie z wiatrem lub pod wiatr, — ci, co chcecie systemem Frebla dla czytelników »Dziennika« podawać, że... królowa Bona umarła i Wy nawet, którym to piśmiemko idzie z mozołem chociaż jesteście »inteligentni« i przeważnie jako »genjusze« — nieznanymi — umiecie najlepiej, samotnie myśleć w ciszy i... po łebkach cytować autorów... a nawet wy, którzyście niewdzięczną literacką niwę piotrkowską zdradzili dla stolicy i Jacko-Londonuście na szerokim świecie...

Żeby zabawę uzupełnić rozszerzam ramy poprzedniego żartu i proponuję aby pod obrady Rady Miejskiej poddać następujące wnioski:

a) pewnym dygnitarzom — autoreklamiarzom za piękne, lecz mijające się przeważnie z prawdą wywiady dziennikarskie, wzorowane na wywiadach stołecznych.
b) ludziom poczciwym — dobrej woli, pisującym sprostowania (chyba bez własnej chęci), niczego nie prostujące...

STEFAN GÓRZYŃSKI.

Włodzimierz Zagórski jako Poeta — Filozof

(W 25-tą rocznicę zgonu).

Zdawało mu się, że rozkosz zapełni lukę życia, że w śmiechu szaleć będzie, serce weselem upajać, a rozkosz uczyni celem.

*I pitem — pitem życia krużę,
Ustami — sercem — całą duszą,
Myśląc, że wiecznie żądze kuszą
I wiecznie kwitną wianka róże.*

I szło poety życie z falą minęła rozkosz i przemigło wszystko, jako przemija życie róży kwiecica, minął wreszcie szal zachwyty.

*Powiędły róże i opadły,
I zmierzschły żądze me i zbladły,
I nadszedł na mnie cień przesytny.*

I tchnęła myśl poety coraz bliższa poznania prawdy, tchnęła, lecz nie po swej

drodze życia, bo kierunek duchowości jego nie szedł jeszcze drogą, która go zbliżyć miała do zwycięzów życia, jednak stopniowo się odradzająca dusza zbliżała go do zwycięstwa!

Zagórski, który do niedawna celu życia dopatrywał się w rozkoszy, widzi jasno, że rozkosz ziemską jest zwodnicza, wszak na jej dnie znikomość leży, której czarem nieświadomości, a nasycenie — goryczą. I rzecz dziwna Zagórski, który widział świat pełen róż wiecznie kwitnących, jako optymistą, ujrzał ten sam świat jako pesymistą — nędzny szary i nagi. Nic w tem bynajmniej dziwnego, wielkie bowiem talenty są zawsze optymistami i pesymistami zarazem. Takim był zdaniem naszym Zagórski. Wtedy zrodziło się odmienne uczucie w duszy poety.

Odleciało mnie wesele

mówi Zagórski

*Jak ptak wiosenny, gdy śnieg prószy,
Placząc w urojach mych popiole!*

Znów ujrzał na swej drodze vanitas vanitatum: marność i znikomość.

*I zaoytałem: Któża z dwójga
Jest roztropnością? która szaleem?
Gdy jedna marność ich udziałem,
I jeden trud i kres obojga?*

Jakiż więc świat odsonił się oczom poety? Świat co objął szal wojennej sławy, bojowiska trupów były pełne, a luna krwawa okryła strop niebiosów. Ujrzał Zagórski świat okrucieństwa, mściwości srogiej pełen, zapalczywości i dzikich walk przekleństwa. A był to świat, w którym górowała moc i duma, znaczony klęską, śladem jej — zniszczenie.

*A kiedyś śledził, pełen gniewu
Jej drogę, szedł czas pustkowi szlakiem,
I niepamięci więcej makciem,
Był nowy budził z jej posiewu.*

Coraz smutniejszy widok rozciągał się oczom poety, słyszał pijanych śmiechy, widział grzesznych powodzenia, łyż płynące, mądrość w wzgardzie i ucisku.

*Widziałem srogich krzywd sromotność
I niesbadaną losów koleję,
Szaleństwo doli i niedoli
I całą świata spraw przewrotność!*

Raziło ludzkość wszystko, wszystko co było wielkie i wzniosłe, piękne i szlachetne, co było wykwitem i tworem wielkiego ducha, myśli i czynu.

*Raziła młodość, piękność, męstwo,
I niema rozpacz szła jej śladem.*

*I nie raziła światem tkiwość,
Ni mądrość ni też sprawiedliwość,
Jeno bezmyślność a przygoda.*

Wielkiem cierpieniem okryło się serce poety, rozpacz i ból bez granic, żal, wstręt i trwoga znaczyły jego drogę.

Czyż nie szczęśliwym, kto umiera?

pyta pełen zadumy poeta widząc znikomość świata.

*Śmierć ich otula grobów ciszą,
A sen głęboki myśl ich mroczy,*

mówi cierpiące jego serce

*I już nie widzą krzywd ich oczy
I jęków uszy ich nie słyszą!*

cdn.

